

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

13. Adducitur secunda, tertia, & quarta sententia Fornarii, Sylvii, &
Merceri. Ex p. 12. t. 1. res. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

copus consecrator tunc profert, scilicet; *ungatur, & consecratur capus tuum celesti benedictione in ordine Pontificali in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Item, *ungatur manus ista de Oleo sanctificato, & Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem, & Prophetam: ita ungamur, & consecremur in nomine Dei Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Tertia, & ultima partialis materia est traditio baculi Pastoralis, Annulli, & libri Evangeliorum: Forma ei correspondens sunt verba, quæ inter tradendum ista instrumenta Episcopus consecrator profert. Hucusque Ilambertus cui alterum Theologum Gallum subjungo, nempe Ludouicum Abelly in Medulla Theologica tom. 2. cap. 7. de Sacramento Ordinis, sect. 2. qui sic asserit; Triplicem esse materiam partialem Episcopatus: triplicem item formam partialem: Prima illius materia partialis est impositio manuum à tribus Episcopis facta super caput illius, qui in Episcopatum ordinatur: forma ei correspondens sunt hæc verba ab illis tribus simul prolata, *Accipe Spiritum sanctum.* Secunda materia partialis est vnctio capitis, & manuum ipsius electi in Episcopum facta per consecratorem Episcopum: forma ei respondens sunt verba quæ in ipsa vnctione ab Episcopo consecratore profertur. Tertia denique partialis materia est traditio baculi Pastoralis, Annulli, & libri Evangeliorum: forma ei respondens sunt verba, quæ in ipsa traditione consecrator Episcopus profert. Vsq̄que istis quidem cum quibusdam aliis Theologis, quos citat, existimat materiam Episcopalis Ordinationis in sola manuum impositione à tribus Episcopis facta; formam item in solis verbis, quæ tunc ab illis profertur; obseruatque paucos admodum Theologos scripsisse de materia, & forma Episcopalis Ordinationis: nihilominus probabilior est, & in praxi tenenda sententia in assertione nostra explicata. Ita Abelly. Hanc sententiam tenet etiam Ioan. Pontius in *Curso Theologico disp. 48. quest. 2. concl. 8. num. 15.* Vide etiam Michaëlem Medinam lib. 1. de *Contin. c. 7.* & Guillelmum Durandum lib. 2. Rationalis officiorum.

RESOL. XIII.

Adducitur secunda, tertia, & quarta sententia Fornarij, Syluij, & Merceri. Ex part. 1. tit. 1. Ref. 13.

§. 1. Secunda sententia est Martini Fornarij de *Sacram. Ordinis. cap. 1.* qui requirit solum manuum impositionem, libri Evangeliorum traditionem, & capitis vnctionem. Tertia sententia est Francisci Syluij Professoris Regij in *Academia Duacena in 3. part. quest. 40. art. 5. conclus. 2.* sic asserentis; Materia est Chrismatica vnctio manuum: forma verba quæ tunc profert consecrans, *ungatur manus ista, &c.* Vnde toto præcedenti tempore semper vocatur in Pontificali, Electus, postquam verò verba ad istam vnctionem prolata sunt, Consecratus appellatur. Confert Innocentius III. *cap. cum venisset de sacra vnctione.* Ita ille.

2. Quarta sententia est Guillelmi Merceri, etiam Professoris Regij, in *Academia Louanensi de Sacramento. q. 4. art. 3.* vbi sic asserit: Pro materia quoque habet Chrismaticam capitis, & manuum vnctionem: pro forma verba quæ tunc profert consecrans; *Ungetur manus ista, &c.* vt significat Innocentius III. *cap. cum venisset de sacra vnctione.* Et colligitur ex eo quod toto tempore præcedenti in Pontificali appellatur, Electus, postea verò, Consecratus. Materia quoque altera est manuum impositio, & forma altera,

Accipe Spiritum sanctum, &c. Minister denique est principalis quidem Episcopus ille qui in Pontificali vocatur consecrator, secundarij verò alij duo assistentes. Hæc Mercerus.

RESOL. XIV.

Proponitur quinta sententia Doctoris Hallier. Ex p. 12. tit. 1. Ref. 14.

§. 1. ERuditus, & amicissimus Franciscus Hallier Professor Regius in *Academia Sorbonica de sacris Electionibus part. 2. sect. 7. cap. 2. §. 13. num. 29.* putat probabile non solum manuum impositionem, verum etiam traditionem libri Evangeliorum in manus Episcopi consecrandi, cum iis verbis; *Accipe Evangelium, & vade, prædica populo, &c.* esse alteram materiam partialem Episcopalis Ordinis. Primò, quia Concilium Florentinum ex prædictis decernit materiam Sacramenti Ordinis esse illud, per cuius traditionem Ordo innuens in omnibus ordinationibus esse aliquid, quod tradatur, quod quidem Ordinis materiam esse dixit: nihil autem est quod in Episcopi consecratione tradatur, præterquam liber iste Evangeliorum. Secundò, quia Pontificale Romanum, Episcopum, cui manus impositæ fuerunt, vocat adhuc *Electum*, nondum autem *Consecratum* cum appellat, nisi postquam liber Evangeliorum hac prolata verborum, quæ ibidem recitatur, forma, ipsi in manus traditus fuerit. Tertiò, quia principale officium Episcopi, putà prædicandi munus, Evangeliorum libros, & prædictis verbis egregie innotescit: Quare cum materia, & formæ ordinis, saltem partiales, ea sunt, quæ præcipuum vniuscuiusque Ordinis officium indicant, potrectio libri Evangeliorum erit altera materia partialis Ordinis Episcopalis, & verba simul cum ea potrectio prolata erunt forma. Quartò, quia non est potior ratio, cur potrectio calicis cum vino, & patenæ cum pane sint materia Presbyteratus, potrectio libri Evangeliorum materia Diaconatus, & sic de cæteris ordinibus, quàm potrectio libri Evangeliorum materia Episcopatus: atqui Florentinum expresse prædictas materias Presbyteratus, & Diaconatus assignat: videtur itaque pro materia quoque partiali Episcopatus traditio libri Evangeliorum esse statuenda. Obijcies tamen primò, materiam eam non esse Ordinationis, ad quam non concurrunt, qui sunt eiusdem Ordinationis ministri: at non solum Episcopus, qui principalis auctor est consecrationis Antistitis electi: sed alij duo ad minus Episcopi, qui cum eo consecrant sunt ministri Ordinationis Episcopalis, si ea ex communi sententia, in qua tres saltem Episcopi non adfuerint consecrantes, nulla est: cum ergo solus Episcopus principaliter consecrans librum Evangeliorum tradat, & prædicta verba proferat, non videtur potrectio libri Evangeliorum esse materia Ordinationis, nec prædicta verba esse forma. Secundò, quia si impositio manuum est materia Ordinationis, eaque adeo efficax, vt gratiam producat, ne frustra videatur Episcopus dicere; *Accipe Spiritum sanctum*, quod ex Tridentino docuimus; certè peracta illa manuum impositione videtur perfectum esse Sacramentum: nam Sacramentum gratiam non producit, nisi perfectum, proindeque sequens libri Evangeliorum traditio gratiam non conferet. Confirmatur, nam manus impositio gratiam producit, vt Scriptura facta, Patres, ac Concilia superius innuunt: vel ergo collatio libri Evangeliorum producit gratiam, vel non: si producit: bis ergo gratia Episcopalis Ordinis, non autem semel confertur, quod

Sup. omni- bus seqq. ab hinc vsque in fine huius Ref. ad licentiam inf. in Ref. 12. à lin. 9. & §. sed diffi.